

Tisovské okénko

Zpravodaj obce Tisová

duben 2016

Rozpočet obce na rok 2016

Rozpočet obce na rok 2016 schválilo Zastupitelstvo obce na svém zasedání dne 30. března 2016. Rozpočet obce je sestaven jako vyrovnaný, ale s minimální finanční rezervou pro případ neplánovaných výdajů. Obecní úřad a Zastupitelstvo obce bude v letošním roce hospodařit s pravděpodobnými příjmy ve výši 7 763 tis. korun. Z toho 6 396 tis. Kč činí daňové příjmy, 1 062 tis. Kč nedaňové příjmy, 200 tis. Kč kapitálové příjmy a 105 tis. Kč přijaté dotace ze státního rozpočtu.

Výdaje: V celkové výši 8 254 tis. Kč v kapitole: Do-

prava 750 tis. Kč, Vodní hospodářství 1 695 tis. Kč, příspěvková organizace Základní a mateřskou škola v Tisové ve výši 1 150 tis. Kč, na tělovýchovu 150 tis. Kč, bydlení a komunální služby 680 tis. Kč, ochrana životního prostředí, komunální odpad, péče o veřejnou zeleň 1 080 tis. Kč, kultura, církev, sdělovací prostředky 382 tis. Kč, požární ochrana 218 tis. Kč, státní správa, územní samospráva 1 734 tis. Kč, z toho splátka úvěrů KD + kanalizace 1 200 tis. Kč. Podrobný přehled rozpočtu obce je vyvěšen na obecním webu: www.tisova.cz

Sběr druhotných surovin už v pátek!

Vážení spoluobčané, tisovští hasiči provedou jarní sběr vysloužilého elektrozařízení, jako jsou ledničky, mrazáky, pračky, televize, monitory a další drobné elektrozařízení. Dále se bude sbírat starý papír, noviny a časopisy. I ošacení pro Diakonii Broumov bude možné přinést **v pátek 8. dubna od**

16 hodin do 18 hodin k hasičárně. V tento pátek bude také proveden sběr starého železa v obci. Připravte prosím železo k obecním cestám. Hasiči děkují za vaše druhotné suroviny. starosta SDH

Josef Pánek

Vzpomínáme

Dne 10. května 2016 uplyne 10 let od úmrtí dlouholeté učitelky v mateřské škole **Mařenky Fárnikové** z č.p. 10. Kdo jste jí měli rádi, vzpomeňte s námi.

V letošním roce si také připomínáme 30. výročí úmrtí **Jana Drozda**, z č.p. 75, zemřel ve věku nedožitých 82 let. Narodil se v r. 1904 ve vesničce Cotkytle. Vyučil se ševcem, oženil se s Bohumilou Kořínkovou z Tisové. Čtyři roky byl vězněn v koncentračních táborech a ve věznicích velkoněmecké říše. Důchodový věk prožil v Tisové, kde místním i přespolním občanům opravoval boty. Jeho odchod byl náhlý a nečekaný a my jsme se s ním nestačili ani slůvkem rozloučit.

Jiřina a Jiří Novotní

Slovo starosty

Vážení spoluobčané, často se setkávám se stížnostmi na věci kolem nás a okolnosti našeho života. Přitom jsme svědky skutečnosti, že současná generace žijících občanů je považována za nejbohatší generaci několika

staletí. Zkusme v této souvislosti zapřemýšlet o hodnotovém žebříčku, který evropskou i českou společnost po celou její známou historii formoval. Kde jsou kořeny naší dnešní společnosti a jak my s nimi nakládáme? Naše současnost, naše civilizace a obecně sdílené hodnoty bezesporu stojí na antickém a židovsko-křesťanském základě. Je na nás, abychom si udrželi naše tradice a hodnoty tak, jak to po řadu generací činili naši předci.

Vojtěch Eliáš (čerpáno z Občasníku Pak)

Plán činnosti obce na rok 2016

Letošní rok je ve znamení projektové přípravy na výstavbu vodovodu do osady Zaháj. Obec zažádala o dotaci na výměnu střešní krytiny v mateřské škole, výměnu dlažby a zhotovení „vzdušné“ izolace v obecní kapli, ale také na opravu obecní cesty na Pekárce. Po dohodě se Správou a údržbou silnic Pardubického kraje nechala obec vypracovat projektovou dokumentaci na nový chodník od firmy Tlapa k mostu u stanice pohonných hmot, včetně nové lávky přes potok. V osadě Zaháj již proběhla výměna oken v hasičské zbrojnici včetně výmalby. Vzhledem k tomu, že v letošním roce budou (po deseti letech) ukončeny pozemkové úpravy na polích a lukách, bude možno začít s projektovou přípravou na zasíťování dalšího území pro nové rodinné domy v lokalitě „Dolce II.“. Dokončeny byly úpravy na hřbitově. **-ve-**

Nově v stavba na Pekárce

Statistika obce za rok 2015

Počet obyvatel k 1. lednu 2016: 572. Počet narozených 7 dětí, počet přistěhovalých 3 osoby, odstěhování 10 osob, počet úmrtí 6 osob. Průměrný věk osob v obci 44,5 roku, v ČR 42,5 roků. **-rs-**

Jarní zprávy z mateřské školy...

K zápisu do Základní školy Tisová šlo 7 předškoláků. Někteří z nich jsou již skutečně připraveni na vstup do školy, umí komunikovat s dospělými i kamarády, správně držet tužku, zvládat kompletně zásady sebeobsluhy. Všichni ze školky jim přejeme, aby se jim ve škole co nejlépe dařilo, tak jako při zápisu. A než jim začnou každodenní školní povinnosti, budou si ještě ve školice moc a moc hrát. Školu jsme navštívili již na začátku ledna, kdy si děti vyzkoušeli jednu vyučovací hodinu „na-

Mateřská škola

kalendářního roku, ve kterém se děti seznámily prostřednictvím interaktivní pohádky s hrou na bubny a sami s velkou chutí hrály spolu s doprovodem na netradiční etnické nástroje.

S opravou aut jsme se seznámili v autodílně u Kurkových, kde byli především kluci ve svém živlu. Důkladem prožitkového učení byly velmi pěkné obrázky na nástěnce. V letošním roce se nám podařilo několikrát vyšlápnout na kopec a oddávat se zimním radovánkám na bobech a sáních, kterých

Muzikofoletika

nečisto“ a s prvňáky a druháky si zahráli v tělocvičně zajímavé hry. I naše školkové řady rozšíří od následujícího školního roku další čtyři školáčky, na které se již nyní těšíme.

S mladšími dětmi rekapitulujeme, co jsme se už všechno naučili. I ti nejmenší přes zimu vyspěli a přivykli školkovému režimu. Umí se, někteří samostatně, ostatní s dopomocí paní učitelky oblékat, jíst, hrát si se svými kamarády a tvořit. Předškoláci se otužují a získávají dovednosti při plaveckém výcviku ve vysokomýtském bazénu. Pokračujeme ve hře na zobcovou flétnu.

Program muzikofoletiky příjemně osvěžil začátek

Výroba keramiky

je v posledních letech z důvodů minimální sněhové nadílky poskrovnu. Karneval byl vyvrcholením masopustního veselí. Oceňují společnou práci rodičů a dětí při tvorbě masek, hemžilo se to ve školce velmi milými maskami zajíců, princezen, vil i vodníků, kteří při hrách i soutěžích prokázali velkou zručnost.

Kroužek ochránců přírody pod vedením paní učitelky Krafferové se v průběhu zimy staral o krmení ptáčků, a tak si přejme, aby se nám na jaře odvěčili krásným zpěvem za naši péči. V mateřské škole jsme přivítali i kamarády ze „základky“, kteří s námi shlédli pohádku divadelní společnosti Šeherezáda

Velikonoční dílna se setkala s velkým zájmem i rodičů

Velikonoční dílna zakončená malou výstavkou

Malí předškoláci rozvíjejí své motorické schopnosti

Karneval

s názvem Jak ježeček Bodlinka probudil jaro. Odpolední velikonoční dílna rodičů, prarodičů a jejich ratolestí byla obohacením programu školky. Pod vedením lektorky J. Foltové z Litomyšle a za spolupráce paní učitelky si všichni přítomní vyrobili hezké špalíčky, věnečky a další jarní aranžmá do svých domovů. Dětem i dospělým šlo tvoření pěkně od ruky. Co nás čeká v následujícím jarním období? Sluníčko nás vyláká svými hřejivými paprsky na výlety, pobyty v přírodě a k přípravě krásných dáreků v podobě vystoupení pro jejich nejmilejší, maminky.

Z dalších investic vedení základní a mateřské školy bych jmenovala především nové povlečení do postýlek, ve kterých se dětem bude jistě spokojeně odpočívat. Krásné svátky jara!

Dagmar Straková

Tisovští hasiči v soutěži Dobráci roku

Sbor dobrovolných hasičů z Tisové se přihlásil do soutěže pod názvem Dobráci roku! Soutěž, kterou pořádá Český rozhlas Pardubice ve spolupráci s Orlickým deníkem, byla vyhlášena v loňském roce a bude probíhat do června letošního roku. Z přihlášených hasičských sborů je každý pátek vylosován jeden sbor, s jehož členy je následně natočen medailonek pro Český rozhlas a připraven rozhovor pro Orlický deník. V pátek 11. března byl vylosován hasičský sbor z Tisové. Následně ve středu 16. března nás navštívila reportérka Českého rozhlasu Pardubice Tereza Brázdová a redaktorka Orlického deníku Iva Janoušková. V prostorách hasičské zbrojnice byl natočen rozhovor s tisovskými hasiči

a následně v pátek 18. března v 15 hodin jste měli možnost poslechu tohoto pořadu v Českém rozhlase Pardubice. Připomínám, že máte možnost si tento rozhovor přehrát na webu. Zde je komentář a několik fotografií tisovského sboru. Orlický deník otiskl v novinách dne 19. března článek pod názvem Sobě ku cti, obci ku prospěchu a bližnímu ku pomoci! Touto cestou děkuji vám, občanům obce

Tisová, za zaslání SMS zpráv na podporu Sboru dobrovolných hasičů z Tisové. Děkuji též paní reportérce a paní redaktorce za návštěvu a za osvětu tisovských hasičů a také celé obce Tisová. Výsledky soutěže se dozvíme koncem června a je možné, že znovu zde v Tisové přivítáme zástupce Českého rozhlasu Pardubice a Orlického deníku při předání cen. starosta SDH **Josef Pánek**

Upozornění Obecního úřadu v Tisové

Vyzýváme všechny spoluobčany, kteří ještě nezaplatili obecní poplatky, aby tak učinili co nejdříve. Seznam osob - neplatců je vyvěšen ve vývěsce Obecního úřadu v Tisové. Popelnice, které nemají roční známku, **nebudou od 1. 4. 2016 firmou Ekola vyvezeny.**

-rs-

Jaro v naší škole

Začalo jaro a s nástupem hezkého počasí i možnost delšího využití volného odpoledne na hřišti,

v přírodě či u kamaráda. Ale školní povinnosti čekají na každého žáka i na jaře. Všichni školáci učivo ve škole dobře zvládají. A čas utíká jako voda.

Dva měsíce již uplynuly od zápisu dětí do první třídy. Letos budoucí prvňáčky přivítal ve škole Věčerníček. Malí školáci plnili různé úkoly a za dobře odvedenou práci dostávali do košíčků odměnu. Všichni se úkolů zhostili skvěle, všem se vše dařilo. K zápisu letos přišlo sedm budoucích školáků – pět děvčát a dva chlapi. Jsou to Ellen Černinová, Dominik Husák, Dita Chlebounová, Anna Kurková, Václav Peterka, Anna Polanská a Eliška Višková. Přejeme všem zapsaným školákům, ať se jim na podzim ve škole líbí a chodí do školy rádi.

Každoroční plavecký výcvik nám v letošním školním roce začal 19. února. Poslední hodinu budou mít děti 6. května. Na plavání jezdíme společně s dětmi ze Základní školy Zálší. 8. března žáci 1. a 2. ročníku shlédli s dětmi z mateřské školy pohádku Jak ježek Bodlinka probouzel kytičky. Pohádka se všem moc líbila.

Ve středu 23. března se celá naše škola vypravila

vraceli velice spokojeni.

Příprava plánované květnové besídky pro maminky se rozbíhá a dá se s tím počítat.

všem účinkujícím velkou práci. Všichni věří, že se budou líbit, nic nespělat a vše se jim podaří. I letos budeme oslavovat Den Země. K ochraně životního prostředí přispíváme sběrem hliníku (víčka, plechovky), papíru, víček od nápojových lahví a vybitých baterií.

S jarem začneme více času trávit na školním hřišti (přestávky i odpolední družinu). Těsně před zimou nám „za školou“ přibyl jeden herní prvek. Je to stojan s houpačkami. Tyto houpačky nám zaplatilo myslivecké sdružení Dubina Tisová a do provozu smontovali místní hasiči. Moc všem za toto vylepšení našeho hřiště děkujeme.

Brzičko se také pustíme do sběru léčivých bylinek. Za sběr si vyděláme nějaké peníze, které se nám, dětem, vždy hodí. Nejsnáze se ale sbírá kůra z pomerančů a z citronů. Na objemu usušené kůry se pozná, kolik vitamínů jsme přes zimu doma všichni zkonzumovali.

Letos koncem dubna se již podesáté slétneme na čarodějnickém sněmu na zahradě mateřské školy. Věříme, že se nám počasí opět vydaří tak, jako vždy

Základní škola

Tříkrálová sbírka 2016

Tříkrálová sbírka se v naší obci a na Zahájí uskutečnila opět za pomoci tří skupinek „Králů“ dne 7. ledna. Všem dětem i vedoucím skupinek patří naše velké poděkování.

Výtěžek sbírky v Tisové činí 20 828,- Kč a na Zahájí 3 960,- Kč, celkem dosáhl částky 24 788,- Kč. Výtěžek byl použit na materiálové vybavení centra služeb v Lanškrouně, na přímou pomoc lidem v hmotné nouzi, na domácí hospicovou péči a na osobní asistenci postiženým osobám. Děkujeme vám všem, kdo jste koledníky přijali i tentokrát.

Jana Stratílková

Obecní ples se letos opravdu vydařil

16. ledna letošního roku se v kulturním domě uskutečnil v pořadí již XXI. Obecní bál. V předloňském i v loňském roce byla účast plesu minimální a s nemalým finančním prodělkem. Milým překvapením letošního plesu byla zvýšená účast jak místních, tak přespolních účastníků, kteří se přišli pobavit, zatančit, pobesedovat se sousedy, poslechnout si taneční muziku nebo si dopřát chutnou večeři v naší hospůdce.

Pro již tradiční předtančení byla tentokrát pozvána netradiční skupina ochotníků z obce Zámorsk, která přítomným předvedla první vystoupení pod názvem „kankán“ a v druhém vystoupení příběh proměny postmoderního „pojetí“ – časem zpět, do minulého století, doby „čarlstonu“. (... babičko, nauč mě tancovat „čarlston“).

Poděkování patří všem, kteří svojí účastí přispěli k hezkému plesu a věřím, že zastupitelstvu obce tím „vzkázali“, že si i nadále přejí v tradici obecních plesů pokračovat.

-ve-

Ve středu 23. března se celá škola vypravila do Hradce Králové do hvězdárny

do Hradce Králové do hvězdárny. Program, který tam pro nás měli připravený, byl velice zajímavý a všechny beze zbytku zaujal. Protože jsme v autobuse měli ještě volná místa, nabídli jsme tuto exkurzi i žákům ZŠ České Heřmanice. Domů jsme se

v minulých letech. Do konce školního roku není daleko, práce a plánů máme velice mnoho a všichni věříme, že se nám naše dílo bude dařit a co nás čeká, stihneme.

Eva Růžicková

Zápis do první třídy

Zápis do první třídy

Skupina ochotníků ze Zámorsku předvedla „kankán“ i „čarlston“.

Svoz nebezpečného odpadu

Svoz nebezpečného odpadu proběhne v naší obci obvyklým způsobem (u autobusových zastávek) firmou Ekola dne 1. června 2016 od 17 hodin. Využijte této příležitosti a zbavte se starých barev, řezadel, zářivek, léků a baterií všeho druhu.

-ve-

Jarní výlet Sokolů

Tělovýchovná jednota Sokol připravuje na duben nebo květen (podle počasí) turistický zájezd do Jeseníků. Termín bude včas oznámen. O prázdninách jsou naplánované čtyři diskotéky. Nezapomeneme ani na dětský den a sportovní turnaje. V areálu TJ bude dokončena výměna plotu a provedeny další drobné úpravy a opravy. Přeji vám všem krásné prosluněné jaro. Za výbor TJ **Anna Javůrková**

Areál TJ Sokol Tisová

Příroda

Voda a stromy

Dne 22. března 2016 jsme si připomněli Mezinárodní den vody. V poslední době jsme často upozorňováni na nutnost sázení stromů. Lesy podporují vznik srážek, považují se za přirozené chladicí systémy na zemi, usměrňují proudění vzduchu a vlhkosti, přispívají k zásobování podzemních vod a zmírňují dopady záplav.

Z tohoto důvodu je nutné, aby se všeobecně vysazovaly stromy v místech k tomu vhodných (mokřady, v blízkosti vodních toků, aleje podél polí a cest. Katastrální území naší obce má na svoji výměru (11 km²) nedostatek biocenter, alejí, stromořadí aj.

Obec Tisová obdržela v roce 2014 dotaci na výsadbu cca 9 tisíc stromů, ale především keřů v lokalitě Pastvicka a Voštica. V rámci pozemkových úprav je vytipována další lokalita pro větší výsadbu, a to u potoka pod Pekárkou. V loňském parném létě bylo nutno dovážet vodu a zalévat tyto keře. I přes naši snahu uschlo asi 250 sazenic. Rádi bychom je v letošním roce nahradili novou výsadbou. Uvítáme pomocnou ruku, která by nové sazenice opět vysázela. **-ve-**

Ilustrační foto

Hasičský ples se vydařil

Hasiči

V pátek 19. února pořádala hasičský sbor v prostorách obecního sálu hasičský ples. K poslechu a především k tanci hrála hudební skupina HIT z Litomyšle, předtančení předvedla taneční skupina Bonito z Vysokého Mýta. Hlavním programem bylo půlnoční tančení našich tisovských děvčat v choreografii Evy Kurkové, které bylo hodnoceno velmi kladně. Jsme rádi, že jsme měli možnost shlédnout toto hezké vystoupení. Děkuji ještě jednou touto cestou tisovským děvčatům za hluboký umělecký

zážitek a těším se na pokračování úspěšného vystoupení.

V neděli 21. února se konal tradiční dětský maskární karneval, který byl, stejně jako hasičský ples, hojně navštíven. Výbor hasičů děkuje všem za účast a pořadatelům za odvedenou práci. Doufám, že se i v dalších letech tyto akce, pořádané Sbořem dobrovolných hasičů v Tisové, setkají s tak velkým zájmem.

starosta SDH **Josef Pánek**

Odpadové hospodářství v Tisové

V loňském roce zakoupila obec tři modré kontejnery (na horním konci, ke Konzumu, na Pekárku) pouze na papír. Upozorňuji tímto občany, že není možné do modrých kontejnerů vhadzovat špinavý a mastný papír, plasty nebo odpady z domácností, tak, jak se tomu v současné době často děje.

Vojtěch Eliáš

Konec erdelů v Tisové

Tak, pane starosto, bohužel, pejska na prodej už nemám a nebude. Říkáte, že jej chcete pro nějakého známého, ale snad byste si ho nechal, až by se na Vás téma štěněčím očima podíval. Čtyřicet let byl o plemeno erdelteriérů zájem jinde, než v Tisové (cca 90 vrhů). Až nyní, ale už je konec. Konec přátelských narážek sousedů: „Tak budeš zase rejzovat“. Ano, chovatelství je sport. Dosti náročný. Svody, výcvik, zkoušky, RTG, bonitace, spolupráce s poradcem chovu, majitelem plemene, plemennou knihou a po narození štěňátek radostná, ale náročná péče. Když nic z toho nepovažujeme za práci, ale za sport a nemalé výdaje za náklady na sport (jako jiný za lyžování, parašutis-

mus či motorismus), tak potom, po prodeji štěňátek, což bývá ze všeho nejnáročnější, „rejžuji“. Tak už je konec, mám jenom starou Jassinku. Štěňátko, které by mne přežilo, v mojí chovatelské stanici nástupce nemaje, mít nemohu. Jassinka, jako i jiný pejsek, je jediný tvor, který pána miluje více, než sebe sama. Když přijdu domů, vítá mne za hodinu, jako za týden. A nemůže mne přestat bavit, nemohu ji odložit, jako kolo nebo motorku. Je to tvor, který se na mne s důvěrou dívá a očekává mě. Však to zná každý, kdo má takového kamaráda. Ten nedokáže zklamat, zradit. Bez ohledu na velikost, rasu nebo urozenost předků. Ale nemohu si odpustit, erdel je erdel... **Čtírad Doubek st.** z Pekárky

